

spela je do mosta — a naenkrat bolesten klik — in valovi doli v brezdnu so se zgrnili nad nesrečnim dekletom. — Rano v jutro družega dne so potegnili ljudje iz tolmina pod slapom truplo lepe planinke. Po gorah pa je besnel Jakel, preiskoval vse votline in kotline — da bi zasledil orla, ki mu je ugrabil golobico. A rekli so mu, da je Grog ubežal v Ameriko tešit si vest in zdravit srce.

Vendar temu ni bilo tako. Našli so ga čez mesec dnij z razbito glavo pod skalami.

Kristina.

Vzbujaite v otrocih pravicoljubnost!

Spisala Márica II.

„Oh, že spet ta dolgočasna pedagogika!“ vzklikne mogoče katera cenjenih čitateljic, a ker je potrebna, dajmo jo! Saj se pravi, zoper hudo je hudo, in ker napačna vzgoja obrodi le slab plod, zatorej se spoprijaznimo malce s pedagogiko, katera nam daje sredstva, da pospešujemo dobro, da delujemo za blagor človeštva.

Koliko krivice se dogaja dandanes po svetu, o tem je vsaka beseda odveč, sosebno med nami Slovenci, torej takoj na predmet.

Domača hiša — družina je sicer na prvi pogled naznatna v svojem delokrogu, a vendar je državica en miniature, katere členi se morajo pokoriti določenim zakonom, kakor se zahteva to v javnem življenju. Pred zakonom je vsak enak kakor pred Bogom, a ravno proti temu dejstvu dogajajo se najhujši pregreški sosebno v obitelji in zatirajo v otroških srcih pravicoljubnost, namesto da bi jo vzbujaali in vtrjevali. Oče in mati sta naravna organa, katera narekujeta postave svojim otrokom, ona dva sta pa tudi poklicana, da gledata strogo na to, da se njuni zakoni izpolnjujejo in da se jim pokori vse, brez izjeme. To je torej kočljiva točka, ne delati nebenih izjem! Oče in mati imata gotovo vsak po svojej strani jednega otroka, kateri se jima je prikradel v srce bolj nego vsi drugi, vsak neguje torej svojega „srčka“, kar pa bi ne smelo biti. Saj so vsi otroci iste krvi, vsi imajo jednake dolžnosti, zakaj ne bi vživali enakih pravic in ugodnostij? Roditelja naj nikar ne kažeta svojej deci, da jima niso vsi jednako dragi, kajti to boli in žali čut pravice v otroških srcih. Kolikrat se dogaja, da se n. pr. otroci med seboj razpraskajo zaradi kakšne igrače. Nastane prava pravcata vojska, na jok in stok priteče mati — dostojno oborožena — njen izvoljenček kriči in toži tega in tega, kateri se seveda brani, a mati kar meni nič, tebi nič — zadošča jej, da preliwa solze njen

„srček“, kaznuje zatoženca, ne da bi preiskala natančneje ves slučaj. Da se resnica pvav spozna, treba je čuti dva zvona. Zaslišati se morata oba otroka, tožitelj in zatoženec, možno, da sta kaznjiva oba, možno tudi da ravno tožitelj, kajti takozvani „ljubčeki“ matere ali očeta so običajno tako razvajeni, da hočejo, naj se jim po vzorcu roditeljev pokori, kar leze in gre. Kakor hitro jim ni kaj po volji, začnejo se repenčiti in tožiti in so na najboljšem potu da se razvijejo v prave trinoge.

Prva in poslednja želja marsikatere matere je sin. Joj, to je ponos, če ga prinese končno štrk vendarle v hišo.

Kako je srečna, ako se jej realizuje njena želja, a bolje bi bilo za njo in za jedinčce, najsi že bo deček ali deklica, da bi bilo ostalo le pri želji, kajti tak otrok se ob roki slepe ljubezni omehkuži in skvari tako, da ni le sebi, ampak starišem in ljudem, s katerimi prihaja v dotiko, na nesrečo, kadar doraste.

Stariši odtujujejo s tem otroke ne le samim sebi, ampak tudi pravici, da delajo med njimi razloček, kadar jih obdarujejo. Deček dobi lepega konja, hčerka pa kakšno ubogo punico. Ali pa dve deklici: srčno dete dobi lepo punico, ki odpira in zapira oči, kliče mamo, če se pritisne na želodec, odstavček pa navadno trdo punče. Potem pa ona ubije svojo lepo in ta jej še mora dati svojo borno punico, češ, da se „srček“ ne bo jokal. Ali je to pravica?

Takih slučajev bi še naštel na stotine, a naj se vsaka mati potrka po prsih, rekoč: mea culpa . . ., imela jih bo dovolj.

Komur pa je kaj na blagru svojih otrok, varoval se bo, vzgajati take trinoge, kajti ni nesrečnejšega človeka pod solncem, nego je tak, ki hoče, da obvelja povsod njegova. In če pride tako napačno vzgojen človek v javnem življenju na višje mesto, raz koje zapoveduje potem drugim, gorje jim, katerim je on „glava“. Običajno znajo taki ljudje prav tako en gros prilizovati se „navzgor“, kakor tlačijo svoje podrejenca „navzdol“.

V družbah ne prenašajo nobenega ugovora. Njihova je vedno prava. Navadno imajo bore malo privržencev, za dalje časa se pa sploh ne zlagajo z nikomur. Poseben križ pa naložijo taki ljudje sebi in drugej „polovici“, če se vprežejo v jarem svetega zakona.

Tukaj ne bom zagovarjala nobenega spola, kajti čitala sem nekje, da ni na svetu hujših ljudi, nego so moški in ženske, a da bi se polagalo že v mlada srca seme pravicoljubnosti, ne košatila bi se krivica tako predržno pod pravičnim Bogom.

